

Domstolsväsen i medlemsstaterna - Bulgarien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [bg](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Detta avsnitt innehåller information om domstolsväsendet i Bulgarien.

Rättssystemets uppbyggnad – domstolsväsen

Bulgarien har ett domstolssystem med tre instanser. Domstolarna är statliga myndigheter som skipar rätt i tviste-, brott- och förvaltningsmål.

I Bulgarien finns följande slags domstolar:

- Distriktsdomstolar (*rajoni sādilisjta*) – 113
- Regionala domstolar (*okrāzjni sādilisjta*) – 28
- Förvaltningsdomstolar (*administrativni sādilisjta*) – 28
- Särskilda brottmålsdomstolen (*Spetsializiran nakazatelen sād*) – 1
- Appellationsdomstolar (*apelativni sādilisjta*) – 5
- Särskilda appellationsdomstolen för brottmål (*Apelativen spetsializiran nakazatelen sād*) – 1
- Militärdomstolar (*voenni sādilisjta*) – 5
- Militära appellationsdomstolen (*Voenna-apelativen sād*) – 1
- Högsta kassationsdomstolen (*Vārhoven kasatsionen sād*) – 1
- Högsta förvaltningsdomstolen (*Vārhoven administrativen sād*) – 1

Domstolsförvaltning

De bulgariska domstolarnas organisation och verksamhet regleras i lagen om domstolsväsendet (*Zakon za sādēbnata vlast*), som fastställer de rättsliga organens struktur, principerna för deras verksamhet, samspelet dem emellan samt mellan de rättsliga organen och de lagstiftande och verkställande organen.

I lagen om domstolsväsendet, som offentliggjordes i statens officiella tidning (DV) nr 64/2007, fastslås att högsta rättsliga rådet (*Vis sj sādēben sāvēf*) är det centrala förvaltningsorgan som leder och företräder domstolsväsendet och står som garant för dess oberoende. Rådet föreskriver hur domstolsväsendet ska vara sammansatt och hur dess arbete ska organiseras och leder dess verksamhet utan att inkräkta på domstolarnas oberoende.

Högsta rättsliga rådet fastställer antalet domkretsar och sätena för distriktsdomstolarna, de regionala domstolarna samt förvaltnings- och appellationsdomstolarna på förslag från justitieministern och för militärdomstolarna i samordning med försvarsministern.

Distriktsdomstolarnas, de regionala domstolarnas och förvaltnings-, militär- och appellationsdomstolarnas domkretsar behöver inte nödvändigtvis sammanfalla med den administrativa indelningen av landets territorium.

Typer av domstolar – kort beskrivning

Distriktsdomstolar – Den huvudsakliga förstainstansdomstolen är distriktsdomstolarna. Deras beslut kan överklagas i motsvarande regionala domstol.

Regionala domstolar – De regionala domstolarna behandlar mål i första och andra instans. I egenskap av förstainstansdomstol behandlar de klart avgränsade typer av mål, som kännetecknas av att de handlar om större materiella värden eller är av större betydelse för de sociala relationer som de avser. I egenskap av andrainstansrätt (överklagandeinstans) prövar de regionala domstolarna distriktsdomstolarnas beslut.

Förvaltningsdomstolar – Förvaltningsdomstolarna har domsrätt i alla mål som avser yrkanden om följande: utfärdande, ändring, återkallande eller ogiltigförklarande av administrativa beslut; ogiltigförklarande eller annullering av avtal som omfattas av förvaltningsprocesslagen; skydd mot obefogade åtgärder och underlåtanden från administrationens sida; skydd mot lagstridiga exekutiva åtgärder; kompensation för skada till följd av lagstridiga beslut, åtgärder och underlåtanden från administrativa myndigheters och tjänstemäns sida; kompensation för skada till följd av exekutiva åtgärder; annullering, ogiltigförklaring eller upphävande av förvaltningsdomstolarnas avgöranden; fastställande av förvaltningsbesluts oegentlighet enligt förvaltningsprocesslagen.

Envar kan väcka talan i syfte att låta fastställa huruvida en administrativ rättighet eller ett rättsförhållande föreligger, om han eller hon har ett intresse i detta men saknar andra möjligheter att göra detta gällande.

Ett mål behandlas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets sätet för den myndighet som har fattat det omtvistade förvaltningsbeslutet är beläget eller, om sätet i fråga är beläget utomlands, av Sofias stadsförvaltningsdomstol.

Förvaltningsbeslut genom vilka nationell utrikes-, försvars och säkerhetspolitik direkt verkställs kan inte överklagas, om inte annat anges i lag.

Övriga specialdomstolar

Som förstainstansdomstol behandlar **militärdomstolarna** brottmål som rör brott som begåtts i eller i samband med tjänsten av militärer, generaler, officerare, underofficerare och meniga i andra ministerier och verk, civil personal vid försvarsministeriet eller i bulgariska försvarsmakten, inom strukturer som lyder under försvarsministern, vid nationella säkerhetsbyrån och vid nationella underrättelsetjänsten. Militära appellationsdomstolen är andra instans i dessa mål. I straffprocesslagen fastställs militärdomstolarnas jurisdiktion. Dessa domstolar har samma stadgar som de regionala domstolarna.

Det finns bara en **militär appellationsdomstol** och den behandlar ärenden som avser klagomål och invändningar mot beslut av militärdomstolar från hela landet.

Appellationsdomstolar behandlar mål som avser klagomål och invändningar mot beslut av den regionala domstolen i dess egenskap av förstainstansdomstol i sin domkrets.

Särskilda brottmålsdomstolen har samma ställning som en regional domstol och har sitt säte i Sofia. Särskilda brottmålsdomstolens jurisdiktion är fastställd i lagen. Artikel 411a i straffprocesslagen innehåller en uttömmande förteckning över de brottmål som behandlas av särskilda brottmålsdomstolen – i huvudsak brott begångna av organiserade kriminella grupper eller på order av sådana grupper.

Särskilda appellationsdomstolen för brottmål behandlar ärenden som avser klagomål och invändningar mot beslut av särskilda brottmålsdomstolen.

Högsta kassationsdomstolen är den högsta rättsliga instansen i brott- och tvistemål. Dess domkrets omfattar Bulgariens hela territorium. Domstolen har också i uppdrag att utöva den högsta rättsliga tillsynen över att lagarna tillämpas korrekt och lika i alla domstolar. Högsta kassationsdomstolen har sitt säte i Sofia.

Högsta förvaltningsdomstolen utövar den högsta rättsliga tillsynen över att lagarna tillämpas korrekt och lika inom förvaltningsrätten.

Högsta förvaltningsdomstolen behandlar klagomål och invändningar mot beslut av regeringen, premiärministern, vice premiärministrarna, ministrar, chefer för andra institutioner som lyder direkt under regeringen, beslut av högsta rättsliga rådet, beslut av bulgariska centralbanken, beslut av länsguvernörer och andra beslut som anges i lag. Domstolen dömer i mål om bestridande av sekundärrättsliga författningar. Som kassationsinstans granskar domstolen domstolsbeslut i förvaltningsmål och behandlar yrkanden om upphävande av domstolsavgöranden som vunnit laga kraft i förvaltningsmål.

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol avgör civilrättsliga tvister och tvister om avtalsluckor eller anpassning av avtal till nya omständigheter, oavsett om en eller båda parter har sitt säte eller sin hemvist i Bulgarien eller i utlandet.

Republiken Bulgariens författningsdomstol

Den bulgariska [författningsdomstolen](#) står som garant för de demokratiska processernas oåterkallelighet i Bulgarien. Syftet med grundlagen är att dessa processer ska förverkligas. Denna domstol är inte en del av domstolsväsendet utan ett fristående organ vars behörighet baseras direkt på grundlagen och vars verksamhet regleras i en särskild lag. Domstolens avgöranden om bland annat skydd av medborgarnas mänskliga rättigheter och legitima intressen, maktindelningen, skyddet av privat egendom, näringsfriheten, mediernas oberoende och förbudet mot censur och överensstämmelsen mellan ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter och grundlagen har fått stort offentligt och internationellt gensvar.

Rättsdatabas

Varje domstol i Bulgarien har en webbplats med information om domstolens uppbyggnad och arbete samt information om pågående och redan avgjorda mål.

På [högsta rättsliga rådets](#) webbplats finns det en detaljerad förteckning över domstolarna i Bulgarien, med adresser till dem och till deras webbplatser (endast på bulgariska).

De viktigaste webbplatserna för domstolarna anges nedan.

- [Distriktsdomstolen i Sofia](#)
- [Stadsdomstolen i Sofia](#)
- Den regionala domstolen i Sofia
- [Särskilda brottmålsdomstolen](#)
- Appellationsdomstolen i Sofia
- [Militära appellationsdomstolen](#)
- [Särskilda appellationsdomstolen för brottmål](#)
- [Högsta förvaltningsdomstolen](#)
- [Högsta kassationsdomstolen](#)
- [Förvaltningsdomstolen](#)

Lagstiftningsdatabaser i elektroniskt format:

1. Avgiftsbelagda:

- [Apis](#)
- [Ciela](#)
- Juridisk encyklopedi

2. Kostnadsfria:

- [Lex](#)

3. [Statens officiella tidning i elektroniskt format](#)

Andra användbara webbplatser med juridisk information:

- [Parlamentet](#)
- [Regeringen](#)
- [Justitieministeriet](#)
- [Högsta rättsliga rådet](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 25/08/2017